

OKO 7

**60. ročník krajské soutěžní
přehlídky amatérských divadel**

čtvrtek 23. 3. 2023

cena: 5 Kč

DNES HRAJEME:

**O perníkové chaloupce
aneb Jenom jako!**

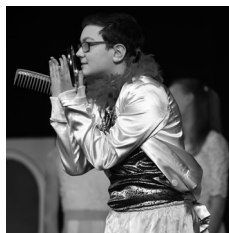

Past na osamělého muže

**Do hrobky
tanečním krokem**

VČEREJŠÍ PŘEDSTAVENÍ:

O hrušce moudrosti

Možná je na střeše kůň

Zpátky do historie TDJ

Divadelní vzpomínání

Jen pro zajímavost uvádím, že s mojí ženou žijeme v „divadelním manželství“. Seznámili jsme se v listopadu 1959 na zkouškách připravovaného divadelního představení *Fidlovačka*, které bylo uvedeno při zahájení provozu nového kulturního domu v lednu 1960. Jsme proto od roku 1959 členy Divadelního souboru Karla Čapka. Od té doby jsme byli, až na dobu studií a vojenské služby, prakticky stále ve spojení s třešťskou kulturou, a samozřejmě i divadelními přehlídkami. Přehlídky ochotnických divadelních souborů byly od roku 1961 vedeny jako Okresní přehlídky ochotnických souborů. Pokud si vzpomínám, veliký podíl na tom měl pan Jan Kessler, který byl 27 let ředitelem městského kulturního střediska.

V roce, kdy jsme hráli hru „Ze života hmyzu“ (bohužel se mi nepodařilo zjistit rok, protože kroniky souboru byly z kulturního domu odcizeny, a ani režisér si přesný rok nepamatuje), se objevila snaha Jihlavy tuto přehlídku usurpovat pro sebe (rok 1989 – pozn. redakce). Přehlídka se tehdy uskutečnila v Horáckém divadle a část v DKO. Naštěstí snaha Jihlavy vyzněla naprázdno a přehlídka se vrátila do Třeště.

Zlom nastal až po roce 1989, kdy soubory prakticky přestaly pracovat, a tak se stalo, že v roce 1991 sedělo v hledišti šest diváků, a pět souborů tak bylo „v přesile“.

V srpnu 1991 jsem nastoupil do MěKS. Na vyhlášenou přehlídku pro rok 1992 se přihlásil pouze jeden soubor, a přehlídka se tak neuskutečnila. Ihned jsme oslovili snad všechny soubory v republice, přehlídku jsme vyhlásili jako nesoutěžní a nazvali ji nově jako Třešťské divadelní jaro. Ta snaha se ukázala jako úspěšná a v roce 1993 se nově vzkříšená přehlídka již konala, a dokonce za značné účasti diváků. Soubory jsme postupně naučili znovu soutěžit. Z počátku byla přehlídka jako nesoutěžní, po cca třech ročnících soutěžily soubory „O cenu diváka“ a posléze i za účasti poroty. V roce 1999 jsem odešel do důchodu, ale protože jsme s manželkou i nadále zůstali členy divadelního souboru a jsme jimi doposud, zapojovali jsme se do činnosti kolem TDJ i nadále – ať již na jevišti, nebo jako účinná technická pomoc, zvukař, osvětlovač či zámečník.

Václav Dvořák

Veškeré aktuality, změny v programu a zajímavosti:

www.facebook.com/trestskedivadelnijaro
www.trestskedivadelnijaro.cz

Jak jsem zmoudřel po hrušce aneb ALTÁNOVY POSTŘEHY... **Pošestě**

Včera ráno jsem přijel, stejně jako v úterý, na představení pro děti. DS Třeštica při ZŠ Třešť hrál pohádku O hrušce moudrosti. Slíbil jsem, že si s členy souboru také popovídám, stejně jako s mladými Čapkovci. Pohádka to byla výpravná, měli krásné kostýmy a pěknou živou hudbu včetně sboru. Bylo o čem povídat a bylo to moc fajn. Opakuji, že moc obdivuji a smekám před lidmi, kteří věnují svůj čas dětem.

Odpoledne jsem dorazil dřív, než jsem ohlásil, a tak byl sál ještě zavřený. Naštěstí zrovna přijel soubor z Jistebnice, a tak jsem se dovnitř vkradl maskován mezi nimi... Roman mě ale poznal a odchytil. Co se dělo dál, nesmím prozradit! Je to tajné! Ne, nenuťte mě, neřeknu...

Odpoledne jsem měl pocit, že se ze střechy kulturního domu ozývají nějaké podivné zvuky. A věřte, nebo ne, na střeše byl kůň. Dokonce se mi zdálo, že by to mohl být jednorožec, nebo spíš Pegas? Jak jinak by se tam dostal? No a pak spolu s jistebnickým souborem sestoupil mezi nás. A nepokopal. Možná proto, že jsem si dal před večerí hrušku. Protože (Altánův výkřik): „Jestli chtěl bych někdy od života více, pak mít na střeše koně, toho z Jistebnice!“

Vladimír Altán Mátl

Třeštica se zúčastnila s nesoutěžní pohádkou

O hrušce moudrosti

OKEM poroty:

hodnotí Michal Zahálka

MOŽNÁ JE NA STŘEŠE KŮŇ / Ochotnický soubor Forbína, Jistebnice

Přítakání životu

Na dramatika (ale také básníka, prozaika, herce a režiséra) Jiřího Šotolu profesionální dramaturgové po roce 1989 de facto zapomněli – inscenace jeho textů by se daly spočítat na prstech jedné ruky někoho, kdo má na jedné ruce sedm prstů.

Jistebnická inscenace jeho hry *Možná je na střeše kůň* v režii Ondřeje Máchy ovšem dokazuje, že je to text stále s jistou životností a aktuálností, coby svěbytný pokračovatel tzv. čechovovské linie v českém dramatu – realističtější než Topol či Hrubín, ale stále povznesený bohatou

dramatickou češtinou, která má masku hovorové mluvy, ovšem skrývá se za ní kus neokázalé poezie. Na příběhu dvou sester a jejich de facto společného životního partnera vypráví o vzájemném trýznění těch, kteří si zbyli, o životní zahořklosti, ale také o tom, jak lze v absolutní beznaději přeci jen objevit důvod, pro co žít.

Předností textu jsou tři ústřední postavy, skvěle napsané, s řadou poloh. Ty jsou forte i v inscenaci jistebnické Forbíny: Dana Pilařová, Lenka Vostráková i Karel Jahoda rozehrávají plnokrevné postavy se smyslem pro velice nesentimentální, krutou grotesku, postavenou ovšem na realistickém základu. Velký prostor má pro své lehké podehrávání doktora, coby vnějšího pozorovatele dění v chalupě, Marian Vostrák.

Zbytek souboru má postavení mnohem těžší: zejména představitelé rodičů musejí na minimální ploše vybudovat nějaký uvěřitelný základ pro absolutní necitelnost, okoralost a vlastně jednoduchou hloupost svých postav. Vychází jim z toho trochu karikatura, ale to je problém už Šotolova textu, podobným výhradám čelila i původní inscenace Realistického divadla v režii Františka Laurina.

Ohlasy z hodnocení:

- ★ Vadilo mi, že často ve scénách jedna z postav mluví tzv. o voze a druhá o koze.
- ★ **Ladislav Valeš:** Dokonce jsem se i smířil s tím, že farář může procházet zdi.
- ★ Mně se velice líbil ten pohřeb na začátku s tím imaginárním hrobem.
- ★ Myslela jsem, že budu chtít o přestávce odejít, ale ve finále jsem ráda zůstala až do konce.
- ★ Já vám děkuji, sušák i ta kamna mi připomněly moji babičku.
- ★ Těch jídel co jste vyjmenovali... Až přijedeme domů, bude muset být slanina na prkénku.
- ★ **Režisér hry:** „Překvapilo mě, kolik her tady za týden odehrajete a diváci stále chodí.“ **Odpověď:** „Však si tu diváky postupně vychováváme už 60 let!“

Jistebnická inscenace by si zasloužila trochu vyčistit zejména v předělech: davové scény mají svou sílu, ale chtělo by je přeci jen ještě pevněji usadit (aby působily více jako fuga, méně nahodile), a zbytečně nadužívaná je opona – zejména v úplném závěru, jehož velkou emocionální sílu podkopává rozpačité čekání, až se zatáhne.

V úhrnu to jsou ale celkem řešitelné drobnosti. Podstatné je, že na dnes už pozapomenutém textu se Jistebnickým podařilo vystavět dramaticky funkční inscenaci dokazující, že témata čtyřicet let staré hry mají dodnes co říct – navzdory tomu, že se inscenátoři velice správně rozhodli dobové zasazení nijak neaktualizovat.

V řadě svých nejlepších momentů je to inscenace, která ve své čistotě a nesentimentálnosti (podpořené i velice chytrou, úspornou prací s hudbou) přináší opravdu silný zážitek z činoherního divadla v pravém slova smyslu, to jest z divadla postaveného na jednání herců v situaci. Děkuju za ni.

OKO zaostřuje na:

Divadelní spolek NaKop Tyjátr z Jihlavy 1.

Divadelní spolek NaKop Tyjátr Jihlava vznikl v roce 2000 a je přímým pokračovatelem Divadelního souboru Na Kopečku. Domovskou scénou je Kulturní dům Psychiatrické nemocnice Jihlava. V současné době spolek tvoří deset členů a hraje pouze pohádku O perníkové chaloupce aneb Jenom jako! Po dlouhé odmlce chystá i představení pro dospělého diváka. Od roku 2000 odehráli členové souboru deset představení pro dospělé a sedm pohádek pro děti. Dvorním pohádkovým režisérem byl Michal Junáček a pro dospělé Petr Soumar. Pravidelně se účastnili různých přehlídek a získali i nejedno ocenění.

OKO představuje hru:

O perníkové chaloupce aneb Jenom jako!

Divadelní spolek NaKop Tyjátr, Jihlava, / autor: Vlastimil Peška
pohádka / 40 minut bez přestávky

Dramatizace klasické pohádky Vlastimila Pešky O perníkové chaloupce aneb Jenom jako! patří k jeho nejhranějším. Principem je hraní si na pohádku, vše se děje „jenom jako“. Veselá pohádka s písničkami pro menšího diváka.

OKO zaostřuje na:

2.

Divadelní soubor Jiří Poděbradský, Polná

Spolek divadelních ochotníků byl založen v roce 1887. Počátky ochotnického divadla však sahají až do roku 1798. V tomto roce byla v Polné uvedena Schillerova hra Loupežníci. Režisérem byl polenský truhlář Karel Höschl. Hrál se německy (uvedení v češtině úřady nepovolily). Většina divadelních představení se hrála v sále „U Slovana“, který byl pro tyto účely v roce 1919 rekonstruován. Spolek kromě ochotničení pravidelně také organizoval různé oslavy a asistoval při významných výročích. Do činnosti spolku se zapojilo více než 300 polenských i mimopolenských ochotníků. V současné době má spolek 25 členů. Velkou slabinou je však vysoký průměrný věk ochotníků. Od roku 2022 je ve vedení spolku Zdeněk Dvořák, který v této funkci nahradil dlouholetého předsedu Josefa Mlynáře. Snaží se navázat na tradici polenských ochotníků, i když je pro soubor velkým problémem najít pro současný složení spolku vhodnou divadelní hru.

OKO představuje hru:

Past na osamělého muže

Divadelní soubor Jiří Poděbradský, Polná / autor: Robert Thomas
detektivka / 135 minut s přestávkou

Detektivní divadelní hra francouzského autora Roberta Thomase (*Piege pour un homme seul*, 1960). Daniel Corban žijící v horské chatě ohlásí zmizení manželky. Místní komisař o jeho verzi pochybuje, nicméně mu v hlavě stále bliká malý alarmující majáček a dělá maximum, aby mladého muže uklidnil. Poté, co se objeví žena tvrdící, že je Danielovou manželkou, začíná absurdní souboj, ve kterém Daniel vystupuje čím dál víc jako psychicky zdeptaný člověk. Napínavý divadelní příběh s detektivní zápletkou s překvapivým rozuzlením.

OKO zaostřuje na:

Bezchibi – spolek divadelní Brtnice

V roce 1987 byl v Brtnici založen Divadelní soubor Bezchibi. Po nastudování třech děl, i přes poměrně značný úspěch, v roce 1990 v bouřlivých porevolučních dobách „pozastavil činnost“. Jednoho jarního dne roku 2001 se sešlo několik lidí v restauraci Na Radnici, aby si dali nelehký úkol. Po více než deseti letech opět vrátit lidem v Brtnici umění a kulturu. Přes různé peripetie, dobře známé všem ochotnickým souborům, se činnost podařilo obnovit a fungují dodnes. Soubor se věnuje různým žánrům, především komediím, ale vyzkoušeli i pohádku, detektivku nebo drama.

OKO představuje hru:

Do hrobky tanečním krokem

**Bezchibi – spolek divadelní Brtnice / autor: Norman Robins
komedie / 75 minut bez přestávky**

Norman Robbins, autor i u nás velice úspěšné *Hrobky s vyhlídkou*, v poznámce k vydání této hry napsal: „Od roku 1978, kdy vyšla tiskem *Hrobka s vyhlídkou*, jsem byl neustále zasypáván žádostmi divadelních skupin i diváků z různých koutů světa, abych napsal pokračování. Velice mi to lichotilo, ale nebyl jsem schopen přijít na správnou zápletku – čím už mohu překvapit, když na konci hry je většina postav mrtvá! Krátce jsem si hrál s myšlenkou, že napíšu hru, která bude *Hrobce* předcházet, ale nakonec, po dvaceti letech, nabízím toto pokračování *ságy rodiny Tombů*.“ Opět se vše odehrává v tajemném sídle Monument House a znovu je celý kraj ponořen do zlověstné mlhy. I tady jde o to vyvraždit všechny dědice, a to vždy s humorem, při kterém běhá mráz po zádech. Navíc tu někdo vraždí v klaunském převleku, a přitom ten pravý klaun, který tu po automobilové nehodě požádal o pomoc, to jistě není...

Hra je samostatným dílem, které nevyžaduje znalost děje *Hrobky s vyhlídkou*.

Na co se můžete těšit zítra?

24. 3. v 15.00 hod.

Amant

hraje Divadlo Na hlavu z Brna

24. 3. v 19.30 hod.

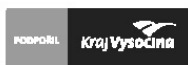
Poprask na laguně aneb Bláznivá komedie

hraje Ořechovské divadlo z Ořechova

Sponzoři a partneři Třeštského divadelního jara 2023

Město Třešť

Panský dvůr Telč

Mediační partneři:

Partneři festivalu:

Vydalo: Město Třešť / **Redaktor:** Vladimír „Altán“ Mátl / **Redakce a tisk:** TIC Třešť
Foto: archiv souborů a Města Třešť / **Sazba a grafika:** Michaela Padrtová